

GUERNERI ROLFINCII,
PHIL. AC MED. DOCTORIS ET
PROFESSORIS PUBLICI,

NON ENS CHIMICUM,

MERCURIUS
METALLORUM
ET MINERALIUM,

publicæ disquisitioni subjectus

EODEM PRÆSIDE

DIETERICO GEBHARDO

WALBURGERO,

Græbzigâ Anhaltino,

in auditorio medicorum,

die Septembris

A N N O

M DC LXX.

JENÆ,

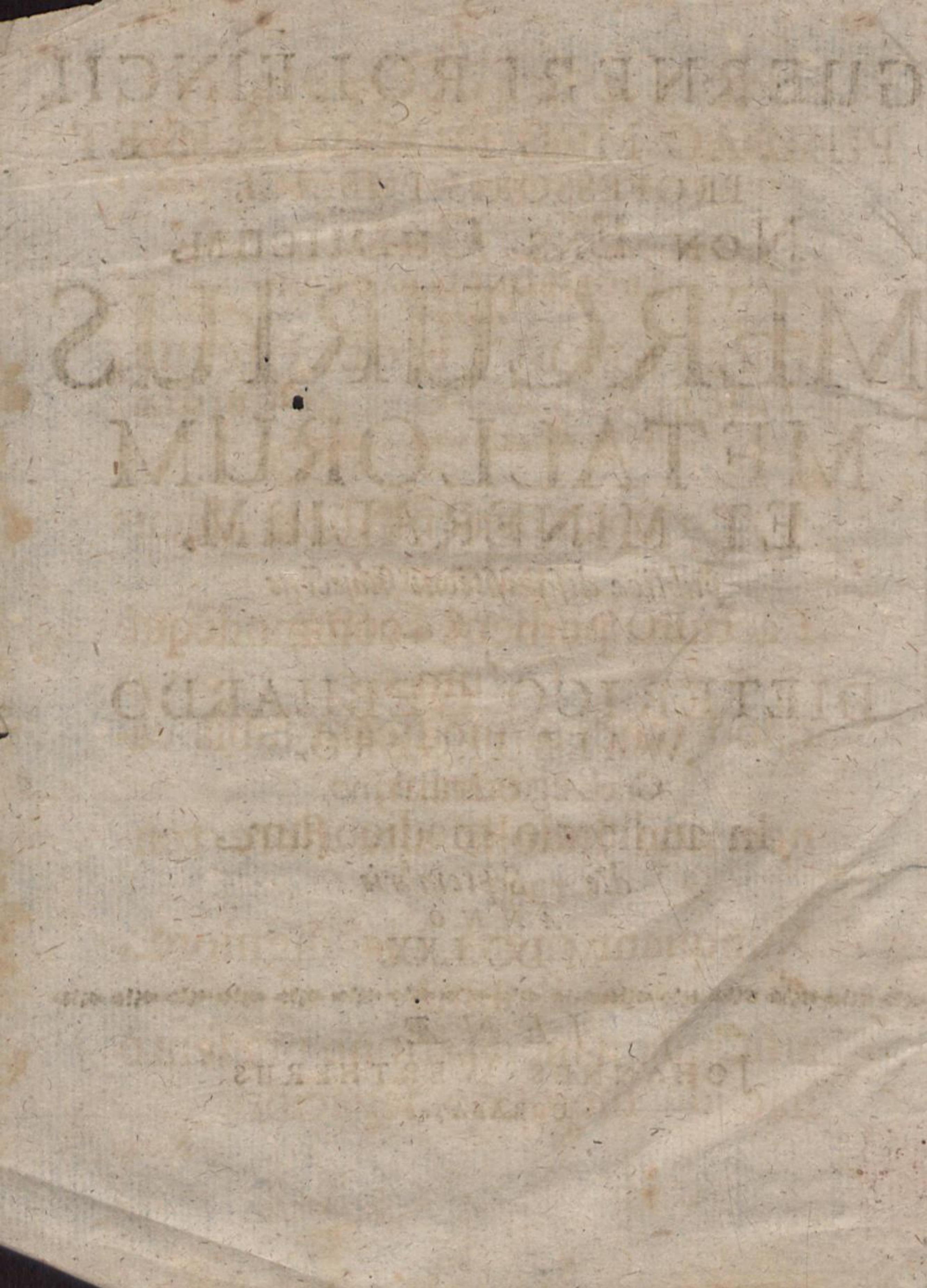
JOHANNES WERTHERUS

CURABAT.

Chemia.

304,24.

Chemia 494.

Pra-eximio
W A L B U R G E R O,
veritatis amore nimias fugitivo servo, ac si me-
tallorum & mineralium sit constitutivum princi-
pium, detrahenti laudes,

de virtuoso filio Parenti gratulatus.

EUGE BONUM FACTUM!

acclamat

GUERNERUS ROLFINCIVS,
PHIL. ET MED. D. PRACT. AC CHIMIÆ
P. P. ACADEMIÆ SENIOR.

VV ALBURGER medicæ decus
palæstræ!

Factum perbenè commodèque
factum,,

quod tandem medicam subis ca-
thedram,

nec non indolis alta flore ten-
tas.

Nunquam mens tua digniore,
flammâ

arsit, quam meditatione præsente
hâc de mercurio sagaciiori.

Non

NON ENS est; NON ENS ma-
nebit idem.

Uno amat pede claudicare jam-
bus,

verum plūs amat ille , quām
nitorem.

Laudes immeritas recusat iste.

Laurum pro meritis Apollo spon-
det ,

Mercurius curæ cum sit tibi, mercibus, opto,
expositis famæ detur, amice, frui.

Ex medicis, credas, curis tibi splendida fiet
merx , hæc jam venum ponere charta
parat.

Hæc paucula
Doctiss.

D N. WALBURGERO

affini & amico candido
adponebat

M. Joh. Christoph. Müller,
Pastor Willerstadiensis.

L I B E R
DE
MERCURIO METALLO-
RUM, ET MINERALIUM.

S E C T I O . I.

D E MERCURIO METALLORUM.

C A P U T . I.

*Nova spēcie s̄q̄ à vādātis mercurii metallorum
perfectorum & imperfectorum confirmā-
tur autoritatibus & experi-
mentis.*

Per mercurium h̄ic non intelligitur pars sub-
stantiæ compositionis seu misturæ essentia-
lis , quatenus ut principium consideratur à
nonnullis, sed ut principiatum & mistum ob-
jectum quoddam chimicum , argentum vi-
vum communiter dictum.

Duplex hic statuitur à nonnullis : naturalis & artifi- duplex:
cialis.

I. NATURALIS ex specubus subterraneis quorun- i. natu-
dam montium Hispaniæ & fodinarum Hydryæ in Carniolâ nūlis,
fornicibus per se fluit, eâ puritate, ut nullâ aliâ elaboratio-
ne indigeat. Inde à mē ignem non expertus , & virgineus
dici potest. Aliis in locis vivus effoditur. Naturalis à non-
nullis etiam dicitur , qui ex cinnabari extrahit. In Polô-
nia

A

nū

2 SECTIO I. CAP. I. POSSIBILITAS STABILITUR AUTORITATE
niæ quibusdam montibus multa grana, pisorum instar, ad
radices graminum collegit Beguinus.

2. artifi-
cialis.

II. ARTIFICIALIS appellatur alter ɔrius, quòd ar-
te eliciatur ex corporibus aliis vegetabilium, animalium, &
mineralium.

Creduntur hæc constare ex Θ Δ ɔ ∇, & in eadem.
resolvi posse separatim. Resolutio hæc vocatur ɔvāgatīs ɔ
ψέσις, resuscitatio, resurrectio, generatio.

Resolutio
mineralium
rentem.

Possibilitas
statuitur
autoritate
i.
Paracelsi.

Modus con-
ficiendi à
munem.

Paracelso
propositus.

DE RESOLUTIONE mineralium in ɔrium vivum cur-
mineralium rentem erimus solliciti. Eam multi possibilem, alii imagi-
in ɔ cur- nariam censem.

POSSIBILEM stabiliunt principiis extrinsecis & intrin-
secis, autoritatibus, experimentis & rationibus.

AUTORITAS magna est Paracelsi. Hic libro de naturâ
rerum sexto, qui inscribitur de resuscitatione rerum naturalium,
candem approbat & duplicem constituit. Una morti tradi-
ta & calcinata metalla reducit in metallicum suum corpus.
Altera eadem reducit in primam materiam, id est, mercuri-
um vivum. Ultima hujus est loci.

Eius talem subjungit processum, omnibus metallis com-
munem.

ꝝ. metallum per mercurii fuliginem calcinatum,
ɔii vivi æqualem portionem.

Pone in ɔtorium simul. Stent, donec fiat amalgama. Sub-
lima ɔcurium in alembicum. Meteorisatum ɔcurium cum
calce relictâ iterum misce, & inde sublima. Id toties re-
pete miscendo & ɔdo, donec calx illa super candelâ ceræ
& glaciei instar liquecat. Et hæc justa est ejus proba. De-
num tale metallum in digestione justâ locatum mutatur in
ɔrium, id est, primam suam materiam. Vocatur hic ɔrius
metallorum, vel ɔrius philosophorum, quem multi alchimi-
stæ quæsiverunt, sed non acquisiverunt.

Hoc modō vivum ɔrium ex omnibus metallis ɔ D. ɔ
ɔ u. ɔ elici concludit.

Mo-
win

Modum calcinandi metallum per fuliginem $\text{X}curii$ *Calcinatio*
proponit talem libro quinto *precedente*. Laminatur metal- $\text{X}curii$ per
lum. Deinde inde $\text{X}rium$ in vas terreum, quod inferius la- *fuliginem*.
tum, superius angustum, locandum super carbones, folle
insta, donec $\text{X}curius$ incipiat adscendere ex vase instar albæ
nebulæ. Tum impone laminam metalli. Fuligo sensim
penetrat metallum, frangibile & friabile idem reddens.

Libavius syntagmate arcanorum libro 7. de transmutatio-
nun magisteriis fusō sermonis apparatu agit de metallis in Libavii pa-
 $\text{X}rium$ vertendis. Flamellum flammā dignā voce scripsisse randi mo-
docet, nullam congelationem naturalem metalli reduci pos-
se in argentum vivum, & Alexandrum de Suchten non sine dūs.
 $\text{X}rio reductionem fieri posse satis pueriliter & ineptè tradi-$
disse.

GENERALEM & SPECIALEM in singulis metallis
praxin sequentibus plurimis capitulis subjungit.

Refert Eduardum Kellæum experimentum fecisse in au-
ro Rudolphopoli Thuringorum, præsente Nicolao Majo, tum
temporis à secretis Swarzburgicis, qui id ipsi narraverat cum
admiratione.

Modum præparandi duplicem subjungit, unum ex
scriptis Penoti, alterum ex relatione Maji. Aquam mercu-
rialem alter, alter pulverem mercurialem agnoscit.

Beguinus postquam tyrocinii chimici libro 2. cap. 13. facti-
tum $\text{X}rium$ ex mineralibus, sanguine humano & plantis elici Beguni.
posse monuerat, subjungit modum eliciendi eundem ex Dnā,
qui etiam à multis magni æstimatur.

Matthias Unzerus anatomia spagiricâ mercurii libro 1. cap.
15. de artificii hujus possibilitate nullus dubitat, sed potius Unzeri.
constanter adserit, argentum vivum ab omnibus metallis esse
separabile. Praxin in singulis ordine subjungit.

Thomas Erastus, alias chimicis studiis parum æquus, refert
tractatu de metallis, se vidisse apud medicum illustrissimi Erasti.
principis Friderici, Marchionis Brandenburgici mercurium,
ex auro extractum, mobilem, planè candicantem.

SECT. I. CAP. I. ALIORUM, HELIOPHILI,

6.
Operatoris
cujusdam,

Magni nominis operator eductionem ξ rii ex auro facilem demonstraturus recipiebat calcis $\odot$ ris partes xij, salis $\text{\Phi}$ volatilis partes xvij. Miscebat in volâ manûs. Apparebat ξ rius currens.

7.
Alterius
cujusdam,

Non nemo mercurios perfectorum & imperfectorum metallorum ordine dispositos habebat in vitris distinctis, spectatoribusque singulare hoc artis mysterium commendabat. Rogatus pretium communicationis, sepulchro hunc thesaurum se ceu comitem destinaste ajebat, nulli neque sub jurementi fide revelandum.

8.

Disquisitio- minari vult, sed revera nemo aliis esse perhibetur, quam Rani Heliana, phael Eglinus, Theologiæ in Academiâ Marpurgensi, referente Antonio Gunthero Billichio de anatomia & synthesi mineralium, libro i. cap. 4. olim professor, libro de metallorum transformatione, capite de principiis metallorum defendit chimicorum sententiam, metalla ex hydrargyro & sulphure constare & in eadem resolvi, documenta proponit, quomodo vel horæ spatio metalla tam mollia, quam dura in argentum vivum currens converti & resolvi queant. Idem in cupro & argento procedere addit.

Incedit autem primò viâ humida.

R. plumbum limatum, rasum vel scalpro detritum, vel fusum inter duas patellas ligneas & concussatum pondere $\frac{3}{4}$ j. aquæ fortis purificatae $\frac{3}{4}$ j., argenti vivi communis $\frac{3}{4}$ j. Solve leni calore mercurium in V. Injice sensim plumbi $\frac{3}{4}$ j. &c. Apparebit hydrargyrum plumbi, quod à communi non differt, nisi quod lividius paulò sit & segnius; sicut contrà quod ex ferro fit, omnium est vivacissimum & agilimum.

Deinde viâ siccâ durissimum metallum σ tem aggreditur. Miscet chalybi * $\frac{3}{4}$ j, $\text{\Phi}$ nti $\frac{3}{4}$ j. In crucibulo Δ i committit. Primò nebula emittit, mox fluit. Ab igne removatur & sponte refrigerescat: post super patellâ diffractum monstrabit, chalybis limaturam magnâ ex parte in ar- gen-

gentium vivum abiisse, quod patellâ vel vitro exceptum per linteum exigendum. Perspicietur limpidissimum & ita vivacis naturæ, ut in plano decurrens quasi subsiliat, adeò igneæ naturæ est ☿ rius σ^{t} is, ut nec in ligneo vase, sed solo vitro, coque benè obligato adservari possit. Addit, non defluere hunc ex ☿ -to, sed marte.

Johannes Agricola comm. in Poppium hunc ☿ rium σ^{t} is 9. confirmat, & cuidam incredulo extemporaneâ præparatio- *Agricola*, ne se satisfecisse asserit.

Non nemo infallibilem hanc mercurii martialis præpara- 10. tionem censebat magni nominis vir. *anonymi*,

℞ . limaturæ σ^{t} , fuliginis camini resplendentis, salis communis, *, † & $\square$ just. proport.

Stent in digestione per hyemem. Tum adde
◎ ♀ à spiritu liberati, nigri, cum oleo fætido juncti. s. a.

Per mensem iterum serventur in leni calore. Exstilla-
tur per descensum ☿ rius.

Venetiis commorabatur circulator, qui publicè in sca- 11. mnis exponebat suas merces magno cum applausu, priva- circulato-
tim verò quibusdam nobilibus Venetis, in quorum numero ris,
etiam erat illustrissimus Nicolaus Contarenus, offerebat cor-
dialem pulverem ex ☿ rio solis, ex Ægypto allato, & phalera-
tis sermonibus commendabat.

Alii ♀ ex plumbo eductionem in viâ humidâ Helió- 12. phili confirmant ex pondere aucto post extractionem. *aliorum*,

Fide dignus qui videri volebat vir ingenuus, referebat, 13. se novisse Lipsiæ artificem, qui venderet mercurii Saturnini *anonymi*, libram unam pretio dimidii thaleri.

Et quotus quisque $\pi\alpha\lambda\gamma\gamma\pi\epsilon\sigma\alpha\pi$ & resolutionem, 14. seu mutationem metallorum in primam materiam, quæ ab ipsis statuitur mercurius currens, communi consensu quasi stabilitam magni non æstimat.

Deprædicant eandem in conviviis & scriptis, magnas 15. eidem adscribunt virtutes, secusque sentientibus infaustos o-
minantur eventus. Adhibent etiam manum, & in præsentia magna-

magnatum præparationes ad Vulcani instituant aram, spectatoresque voti compotes dimitunt, tantâ fiduciâ, ut jurare hi non vereantur, omnia quæ viderunt, ita se habere.

CAPUT II

ad rationes progreditur, & rationem pro mercurio corporum metallorum, in scenam producit, deductam à modis eliciendi generalibus probabilibus.

Ratio prima deducta à modis parandi facilibus. **R**Estringuntur hi ad additamentum quoddam, sine quo novus hic fœtus lucem videre nequit, cum eo facile. Duæ sunt viæ, quibus scopus ~~et~~ impetratur: altera dicitur humida, quæ fit per aquas & solutiones: altera dicitur sicca, quæ fit per pulveres.

Nonnulli acquiescunt in additione mercurii vivi simplicis vel ~~ut~~ certâ spe freti, per sympathiam evocatum iri primam illam materiam, in oculis habentes veterum præceptum: *Fac $\ddot{\sigma}$ rium per $\ddot{\sigma}$ curium.*

Alii additioni $\ddot{\sigma}$ ri multum fidunt, sed non uno & eodem modo.

Hi eligunt sal $\ddot{\sigma}$ fixum elementare, eique soli resuscitativam vitæ $\ddot{\sigma}$ curii facultatem adsignant, si diutinâ, annuâ, imò ulteriori digestione subigantur.

Imò, quod majus est, ex Θ $\ddot{\sigma}$ ri resoluto in humidè frigido aëre eductionem $\ddot{\sigma}$ curii promittunt. His promissis etiam dives est *Philosophia chimica proposita in theatro chymico, volumine i. pag. 500, & paginâ 348.*

Evocatoriam mercurii facultatem singularem alii adsignant Θ tuo $\ddot{\sigma}$ ri post spiritus exstillationem hoc modo factam, cum salibus & aliis.

R. $\ddot{\sigma}$ ri Francici q. v.

Per

CAP. III. RATIO SECUNDA.

Per retortam in balneo sicco, vel cineribus lento igne
exeant spiritus soli, ut oleum foetidum & crassum remaneat in
vase recipiente nigrae relictæ conjunctum massæ. Hanc tere
& comminue. Adde

Θ Φri, *, ♫, □. ad placitum. M.

Alii solum oleum foetidum sumunt.

Ab aliis sal volatile urinæ humanæ, * & fixum Φri sal
volatile redditum extollitur.

Quidam sali communi tantam tribuunt vim, ut eò solò
mediante ex ḥ & ḡ verum vivum mercurium produci posse
edicant.

CAPUT III.

Erationis penu pro mercurificatione à com-
positione petitum proponitur argu-
mentum.

Qui actu Θ Φ metallis inesse statuunt & mineralibus, Secunda ra-
ab inexistentiâ & compositione hâc desumere possunt ra- tio petita à
tionem ex Aristotele peripateticorum principe i. de generatio- compo-
ne & corruptione cap. 10. t. 84. Ita habet: Φαινεται δέ τι μι-
κρόν μηδέπερ τα τοια κακωγενή μέρη συνίεντα ναὶ διωά-
μενα χωρίς εσθία πάλιν. Videntur enim ea, quæ miscentur,
priùs ex separatis convenientia & possibilia separari rursus.

Sensus verborum videtur esse: quemadmodum elemen-
ta secundum suas virtutes vel potentias in mixtis habentur,
& miscibilia alterata sunt proxima mixtionis materia; sic hæc
miscibilia, ex quorum coalitu mistum constitut, sunt ita ex
misto separabilia, ut exinde per transmutationem fiant.

Quodlibet resolvi potest in id, ex quo naturaliter est con-
stitutum & concretum. Hujus rei fidem faciunt nix & glacies,
quæ calore resolvantur in aquam, ex quâ priùs genitæ erant.
Saxa & lapides ex terrestri materiâ orti tandem in terreum
pulverem fatiscunt. Omnis res vel maximè in eam conver-
ti-

8 SECT. I. CAP. IV. RATIO III. CAP. V. DUBITANT. SENTENTIAE.
tibilis est, ex quâ originem sumsit, materiam. Ergo etiam
metalla resolvi possunt, & per consequens etiam in mercu-
rium, ex quô actu constant.

CAPUT IV

*rationem proponit deductam à lique-
factione.*

Tertia ratio
petita à li-
quefactio-
ne.

SI metalla possunt emolliri, ut fluant ex parte, possunt eti-
am emolliri, ut liquidiūs fluant in toto.

Sed verum prius est de metallis. Ergò & posterius: &
per consequens in mercurium possunt converti.

MAIOR videtur suâ radiare luce. MINOREM pro-
bant exemplo Chinensium, qui referente Athanasio Kircherō
in mundo subterraneo aurum emolliunt, ut sigilli formam reci-
piat, rursumquè indurant, & exemplo Heni cornui, qui præ-
paratur vehementiori igne destillando per retortam, ut
transcendat in recipiens instar foliorum metallicorum, quibus
in speculis utimur.

CAPUT V.

*In dubium vocantium hanc artificialis mer-
curii à metallorum corporibus separatio-
nem nonnullorum sententia.*

Dubitanti
veteres,

LEO Suavius, Nicolaus Flamellus, Alexander Suchtenius, ne-
gant ullam concretionem metallicam reduci posse sine
curio.

receniores,
1.

ANGELUS SALA tractatu septem planetarum terrestrium Spagi-
rica recensio inscripto, experientiam certò comprobare scribit,
quum Ois adeò fixum esse, & cum reliquis ejusdem corporis
substantiis conjungi, ut modo nullo retrogredi queat. Hoc
confirmat autoritate Rogerii Bachorii, scribentis, facilius
esse aurum facere, quam destruere. Subjungit, se quidem la-
boris multum in hac re consumtum vidiisse, talem verò mer-

cu-

CAPUT VI. ΕΠΙΚΡΙΣΙΣ AUTORIS.

curium, nusquam videre contigisse, s^æpeque varias & multas agyrtarum pessimorum fallacias, & maleferiatorum alchimistarum technas in h^{ac} operatione detectas & deprehensas perspexisse.

Antonius Guntherus Billichius, Salæ olim discipulus de anatomia & synthesi mineralium libr. i. cap. 4. præceptoris sui legens vestigia, resolutionem hanc in ſcurium in affectu magis consistere docet, quām effectu. Triviali chimicorum jactantia percrebuit, ſic verba habent, omnia metalla facili negotiō in argentum vivum redaci posse.

Robertus Boyle nobilis Anglus in dubiis & paradoxis suis chimico-physicis pag. 158. fatetur, licet probabiliter chimici affirmant, posſe ſe ex animalibus & vegetabilibus tria prima impetrare, mirari tamen ſe ſæpe, ipsos tantā cum fiduciā obtendere, posſe ſe omnia metallina aliaque mineralia corpora in Θ ♀ & ♀ resolvere.

Et pag. 49. & ſequentibus separationem miftorum quorundam in Θ ♀ ♀, multò magis omnium in omnia tria in dubium vocat: in ſpecie aurum & argentum per ullum ignis gradum in ſcurium currentem separari posſe negat.

Alii indignabundi vanas & Thrafonicas illas gloriationes excipiunt ſibilo. Ambitiosi, ajunt, crepant artificium hoc, ſed cum ad rem ventum, pifce magis apparent muti. Vertunt vitio, quod præparandi arcanos modos non addant, & quidem metu cenzuræ, ne manus ſi admoveantur propitiis, scopæ appareant dissolutæ.

2.

Beguini,

3.

Boyle.

4.

aliorum.

CAPUT VI

Μηκετων autoris ſubjugit, autoritates & experientias rejicit.

Melior est veritatis causâ ſuscepta discordia, quām errantium opinionum consensio.

B

Amor

*Magnum
non ens
est talis
ſius.*

Amor veritatis chimiae cultorem metallorum mercurium currentem hactenus promulgatum jubet in mare Caspium vagis portandum tradere ventis. Magnum non ens est ille: magnum non ens etiam est admiratorum ejus experientia. Nondum in hunc usque diem vidit talis mercurius altis sepultus tenebris lucem.

Non probant viri cordati primum illum genium res difficiles pronunciantem, antequam videant media, quorum ope effici possunt. Multò facilius ejusmodi promissa dantur, quam præstantur.

*Fronte exile negotium, & dignum pueris pures
aggressis labor arduus, nec irridabile pondus est.*

*Vanitas in-
existentie.*

Vanitas inexistentiæ realis mercurii currentis corporum mineralium ostenditur remotione modorum inessendi & fiendi.

Philosophus q. physicorum capite tertio textu 21. octo recenset modos, ποσαχῶς ἄλλο ἡνάλλω γίνεται, quot aliquid est in alio. Nullo horum modorum inest mercurius in corporibus mineralium & metallorum.

Nullo modorum etiam, quibus aliquid ex alio fit, à Philosopho i. phys. cap. 7. t. 63. enumeratorum ſcurius currens è corporibus edici potest.

*Autoritates
diluuntur*

AUTORITATES & EXPERIENTIÆ speciosæ sunt, non infallibiles. Earum fascinum mentem suam incantare nemo patiatur.

i. Paracelsi,

Paracelsi vanæ ostentationes sunt notæ, etiam in libris de naturâ rerum. In quibus ſæpe selectissima reperiuntur, in illis etiam non raro vanarum occurruunt opinionum ludibria. Qui hîc apparet ſcurius, non est metallorum, sed ille qui additur. Fuligo ſii & ſius additus, hîc omne ferunt punetum. Illa sunt, qui currentes apparent mercurii, non metallorum. Producuntur ex metallis κατ' ὕψιν, οὐ κατ' αλήθειαν, μη τῷ τόπῳ, ἀλλὰ τῷ μίζιν, facie externâ, apparenter ſolum, non per ſe, ſed ob admitionem. Non eft credibile, veteres talem mercurium intellexiffe.

L.

Libavium Academiæ Jenensis lumen fulgentissimum 2. *Libavii*, mirantur multi, adeò facilem fuisse in recensendis tot inanibus præparandi modis.

Beguinæus in Dnâ conatus nullius est successus.

Unzerus aliorum fide videtur scribere. Non respondet 4. *Unzeri*, eventus votis.

Erastus relata refert, non asserit.

Magni nominis operator ipse fatebatur, se fraudum pa- 6. *celebris* tronum in consilium adhibuisse, & hunc non metallorum mer- *viri*, curium ostendisse.

Ostentatorum plena sunt omnia, sed non fide digna. 7. *alterius*, Videtur nonnemo fumos vendere cum distinctis suis mercu- riis. Similes sunt hi vegetabilium floribus à *Quercetano* memoratis. Ludificationes sunt, non διαδείξεις.

Artificialis *Heliophili* uterque mercurius altum stertit. 8. *Heliophili*, Nondum evidenter apparuit utriusque γένεσις. In utrâque iuspecta est hydrargyri per hydrargyrum extractio. In viâ humidâ φτis hydrargyro grida non elicit è plumbi calce ꝑium, sed ex adverso plumbi calx allicit ad se inhærentem & in visceribus aquæ fortis sepultum mercurium. In viâ sic- câ additio ꝑrii ὅτι hujus sobolem ostendit.

Cum celebri medico commutatæ literæ & familiaria, 9. *celebris* colloquia non potuerunt ab eo ἵγχεησιν impetrare ullam, medici, non levi vacillationis argumento.

Experimentum hoc non respondet expectationi. Pun- 10. ή πεῖρη στula si quæ apparent albicantia non sunt mercurialia. σΦαλερη.

Existimatio hujus pulveris brevi temporis spatio eva- 11. *Scopæ dis-* nesciebat. *solute.*

Dum majus est pondus mercurii, postquam ex plumbo 12. *Ratio* est extractus, cave, ne sanæ ludibrium debeas rationi. Non ponderis, est pondus à ꝑio, sed confuso coagmentatoque plumbo. Adulterium est ꝑ & H. Spectatores non omnes sunt capaces, ut occultas fraudes quotidie quæ excogitantur novæ, advertere valeant.

Sedula inquisitio notum fecit, qui Lipsiae ve- 13. *Gloriatio*

12. SECT.I. CAP. VI. CAUSA MULTPLICIS ASSENSUS.

num expositus fuit saturni mercurius, cum non fuisse genuinum ejus filium. De eo etiam, ut & de vili ejus pretio, nihil constabat certi.

14. Festivi

applausus

non juvant. patrocinium.

Causa mut-
tiplicis ad-
sensus.

Multitudo applaudentium & facilitatem quandam sibi imaginantium non parit tali mercurio firmum & solidum

Rogati causam, ob quam pauci in dubium vocent hanc mercurificationem, respondemus: tanta vis præconceptæ opinionis, ut non quâ eundum eatur viâ, sed quâ itur. Tanta multitudo affirmantium, ut nube eorum deterriti pauci audeant contradicere. Autoritas mirè vitiis est obtentu, & facili operâ imponere potest.

Prætones

duorum ge-

Veteri ævo noti erant præcones, qui in conviviis de- cantare solebant laudes heroum, aliorumque clarorum vi- nerum. Hoc docuere Gaius Stuckius lib. 3. antiquitatum convivalium cap. 20. Julius Cæsar Bulengerus libro 3. de convi- viis cap. 33. Noti sunt alii ex Atheneo libro 14. Homero odyss. a. & b.

Erant præterea alii, qui vocabantur ἀγεταλόγοι, quos frequenter in convivio Cæsar Augustus habuit, teste Suetonio capite 74. Hi non erant homines melioris notæ. Casaubonus interpretatur miseros quosdam philosophos, qui convi- vantes variis de virtute & vito disputationibus oblectabant: Salmasius genus scurraram, qui multa falsa de virtutibus suis prædicabant, ad risum tollendum. Adriano Turnebo aurore in notis ad Ausonii librum 10. cap. 12. non tam videntur à virtute dici, quæ ἀγετὴ vocatur, quam ab ἀγετὸς gratus & placens, qui narrationes & fabellas, acroamataque auribus auditorum grata loquuntur. Proinde & nugatores eo etiam no- mine & garruli censentur, cum usu veniat persæpe, ut scurræ illi nugentur & garriant. Nonnulli ab Arete, uxore Alcinoi deduci volunt, quæ explicationem illam longissimam erro- rum Ulyssis (quem Juvenalis Sat. 15. etiam arctalogum vocat) audierat.

Scaliger apud Ausonium in aliquibus à Turnebo dissen- tiens

tiens, areatalogos tales interpretatur mendaces, sermone ja-
etabundos, & ut agyrtas, multa promittentes aut mentientes,
aut ut declamatores, prodigiosa argumenta tractantes, ad-
ditque, propriè ita vocari posse circulatores istos Italiae, qui
in compitis mira de suis promittunt pharmacis.

His ebuccinatorum horum nonnulli quodammodo
similes sunt.

Interrogati quidam adepti, cur in arcanis habeant *Quæstio-*
hanc mercurificationem, quam tenere se profitentur, ani-
mam tacendo fieri sapientiorem & se levare supra se, ju-
cundissimum esse talia noscere, & sub amico silentio oculis
cernere, manuque tractare, quæ sensus communis vulgi non
comprehendit, & à corticibus procul posita sunt in centris re-
rum, secretorum taciturnitatem possessoribus autoritatem, aliis
autem incitamentum ad industriam addere respondent. Indigni
à communicatione & doctrinarum compendio sunt arcendi,
& suo marte arcana hæc eruere jubendi.

R. Non omnis arcanorum occultatio in vitio est, modo *refolvitur.*
teneatur sapientiæ modus. Sæpe erronea scientia imponit
& blanditur suis possessoribus, ut nubem pro Junone am-
pleteantur, & ideo satius esset, si cum aliis communicatio in-
stitueretur, nec errores tam denso agmine ad posteros pro-
pagarentur.

CAPUT VII

*rationes pro mercurificatione allatas. Eſt I.
à modis eliciendi vulgaribus petitam
diluit.*

NON potest ex metallis & mineralibus elici ſt̄ius absque
additione aliorum, nec potest elici cum additione alio-
rum. Salia, cinnabaris & mercurius simplex vel ſt̄us nul-
lum hic habent imperium.

Qui ſt̄ius additur, ille elicetur, præterea nullus. Elici-
tur mercurius ex metallis κατ' ὅψιν καὶ Φαραοῖς, ēν κατ'

B 3

*Ad primam
rationem
responde-
tur.*

Nullum ibi ponderis mercurii augmentum heteroge-
neum, accedens ex metallo. Solum manet mercurii additi
pondus, imò ferè semper minuitur. Perit aliquid in mutuâ
actione & reactione. Pondus si quod accedit, igni adscribi
potest. Illustrant hæc Tacheniana in Hippocratis chimici cla-
vi, cap. 8. quæ de pondere minii ab igne ajunt, melete-
mata.

Sensus verborum : fac mercurium per mercurium, aut
alius est, aut hoc modo est erroneus.

¶ Mercurius cum salibus & aliis non est tantæ efficaciæ, sed
frustranæ exspectationis. Citiùs ex pumice aquam, quam
ex metallo guttam expresseris mercurii hoc modo.

Multò minus ex Θ Mercurio in cellâ frigidâ resoluto mer-
curius ullo modo elici poterit, ut sentire videtur philosophiæ chimicæ autor loco citato. Somnia videntur inania, si
καὶ τὸ πνεῦμα intelligantur.

¶ Mercurius fœtidum per se, vel ¶ Mercurius post spiritus extil-
lationem cum oleo & salibus nullum huc conferunt mo-
mentum.

CAPUT VIII

rationem secundam à compositione petitam ventilat.

i.
Axiomatis
vulgaris
ventilatio.

Ratio fundata in axiomate vulgari, in ea resolvuntur mi-
sta, ex quibus constant, digna est consideratu.

MAIOR videtur, sana si admoveatur interpretatio, posse
admitti in aliquibus, non in omnibus, nec quâvis, ex quâ
generationes fiunt, materiâ.

Philosophum allegatis verbis id velle, ut omnia, ex
quibus sit mixtio, iterum extrahi & separari possint ex mi-
xto, vel debeant, non constat, quin potius videtur & pro-
priis ipsius doctrinis & experientiæ contrarium.

Vult

Vult hoc saltim adductus textus : Quæ miscentur, oportet priùs ex separatis, (uti nempe separata fuerunt) coivisse, & posse rursum separari, ita scilicet, ut quando è mixto solvuntur, iterum singulum separatim & per se existat. Ex hoc verò minimè sequitur, omnia miscibilia, sive ex quorum miscibilium unione aliquid concrevit, debere iterum separari, & dividi posse.

Exemplum nivis & glaciei dissolutæ huc non quadrat.
Nix concrescit ex vapore jam in aquam prono, glacies autem est humidum, vi frigoris concretum. Proinde necessariò potentiam calidi hæc concretio solvitur, & humidum, quod inest potentiam proximam, reproducitur.

Non de quâvis materiâ, ex quâ generationes fiunt, veram esse majorem, exemplis ostendi potest. Separatio infert duo: 1. illius corporis nonexistentiam vel actu, vel virtute ac potentiam, sicuti patet exemplo domûs, quæ destruta, in ligna & lapides; & nivis vel glaciei, quæ potentiam calidi in aquam resolvuntur. Ubi aqua nivi glacieique potentiam, ligna verò ac lapides domui actu insunt. Inde & 2. infert novam productionem, siquidem sic infuerit actu.

Vera major est de partibus physcis essentialibus. Sic homo resolvitur in corpus & animam, ex quibus constat ceu propositione ex materiâ & formâ. Talis autem pars mercurius non nisi majoris, est.

Vera major est de partibus alicujus compositi quantitatibus integrantibus, à se ipsis actu existere potentibus, vel ejusdem rationis, vel diversæ: ejusdem rationis, ut cum aqua in plures particulas, quarum quælibet est aqua, dividitur: diversæ rationis, ut cum domus in ligna, lateres, lutum, trabes, fenestras: aut corpus humani cultro anatomico in partes & membra, ex quorum compositione integrantur, dividitur.

Si

minoris.

Si de mercurio quis subsumere voluerit, & concludere, etiam eum debere ex mixtis separari posse, ille debebit prius demonstrare, mercurium esse inter illa, ex quibus componitur metallum, ita ut in hoc vel actu vel potentia, uti aqua est in nive ac glacie existens, aliis licet commixtus, possit extrahi iterum, separari, fluidusque reddi.

Quinque chimicorum principia Θ Σ χ Δ Δ non sunt prima mista, neque insunt actu, sed analogia quadam ad vulgaria illa mista accedunt, inde etiam nomen acceptum.

Inexistentiam & facilitatem resolutionis hujus in currentem mercurium, quod in ipso aere, vegetabilibus, animalibus mineralibus multi animo concipient, quam tamen in effectum dare nesciunt, mirum est.

CAPUT IX.

tertiam à liquefactione petitam rationem intuetur.

Nullum hæc rei, de qua controvertitur, nitorem additum Ponatur, Chinenses aurum emollire, ut sigilli formam recipiat, & rursum indurare. Ponatur etiam metalla alia in fluxu in redigi posse. Sed consequentia, in mercurium redigi posse, negatur.

Emollitio & fluiditas non probant internam metalli immutationem, sed potius formæ externæ post atomatum ignis introitionem alterationem. Hisce separatis item coit & induratur metallum. Fluxus conceditur, sed non mercurialis.

SE-

SECTIO II.

DE MERCURIO MINERALIUM, QUÆ AD METALLA REFERUNTUR, MARCASITÆ PLUMBI,
CINNABARIS, & ſii.

CAPUT I.

De mercurio marcasitæ plumbi.

EX plumbō cinereo seu Saturni marcasitā extrahi mercurium salibus resuscitativis imprimis sale ♂ri vulgari vel volatili facilis obsequiū artifices non dubitant.
Sed incerta sors hunc manet laborem.

Emendatio.

CAPUT II.

De mercurio cinnabaris.

KINNA' BAPI seu CINNABARIS duplex est, nativa inine- *Cinnabaris.*
ralis fossilis, & facticia.

NATIVA, quam Matthiolus frequenter observavit in argenti vivi fœdinis Hydriæ montis, qui unius diei itinere distat à Goritiâ circà Carniolæ fines, tantâ copiâ est prægnans, ut liberali manu dispenset mercurium, vel sponte suâ, absque ignium vi. Ignis operâ idem facile ex eâdem extorqueri potest modô vulgari, qui proponitur à Paracelso, libro de resuscitatione rerum naturalium. Pulvis cinnabaris in pastam redigitur cum albumine ovorum & sapone. Forinentur globuli magnitudine nucis avellanæ. In cucurbitâ, cuius os lamellâ pluribus foraminibus pertusâ opertum, fiat destillatio per descensum igne forti, in recipiens vas aquâ frigidâ plenum. Habetis mercurium vivum currentem.

C

FA-

FACTICIA paratur ex ♀ currente & ♀, communis modo in alembicum ȝatis. Eodem modo & hæc à morte redit in vitam.

~~antimonio.~~ Reductio hæc à nemine vocatur in dubium, sed non patrocinatur præsenti negocio.

CAPUT III.

De mercurio ȝii.

*Antimonii
mercurium
præparandi
modi,*

ANTIMONIUM ferax esse mercurii, communis est sententia. Quod Paracelsus ejus loco citato non meminerit, mirum.

Basilius Valentinus monachus Benedictini ordinis, Germanus, sub finem decimi quinti seculi paulà post exortam luem Venetream qui floruit, in curru triumphali antimonii, modum idem in mercurium reducendi proponit speciosum.

Reguli ȝii per se sine ȝate præparati & trinâ calcinatione per ignis fulmen à saturno liberati partes iiiij, salis urinæ humanae partem j, * part. j, ♀ri partem j.

Super salia infundit acetum acre in vitro luto sapientiæ munito. Digerit per mensem in calore continuo. Post mutato vase exstillato aceto calore cinerum cum siccis relictis falibus miscetur terra Venetiana. Ex retortâ pellit spiritum. Fundit hunc super regulum, stant in putrefactione mens duos. Exstillat acetum leni igne. Residuo miscet quadruplum pondus limaturæ ȝatis. Pellit per retortam igne validissimo. Tum spiritus ultimè secum vehunt mercurium ȝii in formâ nebulae in recipiens vas, quod aquâ plenum colla retortæ apponitur. Spiritus per aquam disperguntur, mercurius autem in fundo redivivus sensim colligitur.

Utilitas,

Hunc vocat mercurium ȝii diu multis mundi angulis desideratum, ejusque usum proponit. Nonnulli in iliaco dolore commendant præ aliis ex ȝnio solo præparatis regulis.

Sed

Sed quid opus ambagibus? Regulus est qui apparet Ἐπίκειται.
antimonii, & ὄτης, non mercurius vivus currens. Reductio-
nem reguli hujus qui facilem putant in mercurium curren-
tem sine mangonio, consulant experientiam, & spe suâ se ex-
cidere observabunt. Non videtur ulla subesse causa, ob quam
primo loco sumat regulum simplicem, & in progressu li-
maturam ὄτης addat, nisi quod ὄτης regulum accedere ve-
llet.

In destillatione butyrosi glacialis liquoris $\frac{1}{2}$ ium expue-
re mercurium, ex quo constat, cum suppressorius accedit
ignis, oculorum contestatur fides.

Non est soboles $\frac{1}{2}$ iii, verum $\frac{1}{2}$ -ti.

Johannes Rhenanus clavis & manuductio in libros Para-
celsi inscripto libro, $\frac{1}{2}$ ii mercurium taliter conficit:

Rx. Θ Φri in humido loco dissoluti part. ij,
 $\frac{1}{2}$ ij optimè pulverisati part. j.

Misce & in conchâ vitreâ calore tenui massam exsicca,
ut super vitreâ tabulâ teri queat.

Jam accipe Φri crudi ad hujus massæ pondus, tere cum
illâ, & per retortam aut descensum urge in aquam frigidam,
& $\frac{1}{2}$ iv ex $\frac{1}{2}$ ii parte unâ prodibunt.

Non satis clara videtur descriptio. Facto periculo ne-
gocium non successit, neque fortè succedet, nisi alia ingre-
dientia accesserint, Φri vel zz. Φris & mercurii sobo-
les.

Wilhelmus Davissonus nobilis Scotus, commentariorum in
Petri Severini Dani ideam medicinæ Philosophicæ prodromi eâ
parte, quæ inscribitur adumbratio totius operis, præparationem
mercurii $\frac{1}{2}$ ii proponit talem:

Rx. reguli $\frac{1}{2}$ ex $\frac{1}{2}$ ii selectissimi non solum striati, sed etiam
colorē iridis referentis, nec non limatura $\frac{1}{2}$ tis a. $\frac{1}{2}$ ij præparati,
*& $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ tis a. $\frac{1}{2}$ iB.

Pulverisentur & ponantur in phialâ. Teneantur super
carbones ardentes, quo usque materis fluat instar aquæ. Fiat
edulcatio per aquam dulcem in tempore, & mercurius separa-
bitur

bitur ab aquâ, manetque pulvis in fundo. Hic desiccari debet & conglobari, seu in globulos formari cum

Mercurii crudi quantitate proportionali, & calce vivâ in aequali portione, & ex farinâ & albumine ovi fiat pasta, ex quâ fermentur globuli indendi in retortam luto obductam. Ignis aperiens urgendus admovendumque receptaculum aquâ plenum. In eo ex sublimati sibi habebitur ex ipsis globulis mercurii sibi.

Experimentum.

Vero simile est, hunc non esse ḡii resuscitatum fœtuum sed sibi sobolem à morte ad vitam revocatam. Suspecta est omnis mercurii ḡialis præparatio, cui mercurius vulgaris sicutus vel cinnabaris conjunguntur. Regulus ḡis sibi suum huc confert symbolum. Renuit hic transformationem in mercurium currentem. Mercurius hic fit cum ḡio, non ex ḡio & Antimonii est mercurius καὶ Φαντασίας οὐ κατ' αλήθειαν.

f.

In scriptis illustris Dygbæi circumfertur discursus de arcto affinitatis vinculo inter aurum & argentum vivum vulgare. Addit hoc exemplum: si laminam auri vel ducatum aureum clauso ore comprimatis, & dein digitum saltem pedis in ḡium ingeratis, ibique paululum retineatis, tunc aurum in ore vestro albedine, & ḡrio undiquaque obiectum deprehendetur. Quod si insuper aurum hoc ad evaporandum omnem ḡium in ignem mittatis, hancque operam sæpius iteretis, aurum vestrum æquè calcinatum apparebit, ac si illud reverâ hydrargyro per amalgama esset junctum. Totum hoc negotium longe celerius & efficacius perficietur, si loco ḡrii communis ḡrio ḡnii utamini. &c. Quod etiam mercurius vulgi regulo ḡii, & Lunæ juncto amicè ḡrium ḡii extrahit, subjungit. Non tamen magnifico hunc ḡrium, addit, sed pluris æstimo, si mercurius extrahatur ab ḡnio sine ḡcurio vulgi, si nempe ḡnium cum *co sicutur, solvatur, digeratur, & per retortam propellatur.

Experimentum.

Sed primum experimentum est dubium; alterum regulum repræsentat.

Cone

Contestatus est multiplicis experientiae laude celebris vir, se vidisse præparationem mercurii ex antimonio sine foco, in laboratorio curiositatis pleno. Id sincerè factum nullus dubitabat, dolebat autem se descriptionem impetrare non potuisse.

R^e. Facilis credulitas s^ape decipit etiam oculatissimos. *Entrepōns.*

Josephus Donzellus Neapolitanus Baro de Digliola, philosopus, medicus, & chimicus magnæ estimationis, in suo theatro pharmaceutico dogmatico & spagirico duos proponit modos eliciendi mercurium vivum ex antimonio.

1. Sublimat regulum ʒii in modum florū ʒii, igne fortissimo sed æquali. Spacio horarum xxiv. promittit mercurium per rostrum alembici.

2. R^e. salis ℞ri in humido loco resoluti ℥ij.

ʒnii subtiliter pulverisati ℥j,

℞ri crudi ℥ij.

Fiat destillatio per retortam vitream. In vase recipiente frigidâ aquâ pleno colligetur mercurius.

R^e. Non ex suâ sed aliorum retulit hæc sententiâ. Idem ab *Entrepōns.* excellentissimo Joanne Hartmanno Gramanno medicina Doctore in urbium urbe Romæ agente, de veritate rei per literas interrogatus, maluit silere, quām falsum dicere, cum tamen alias benignè ipsi respondisset, de aliis interpellatus dubiis, vir sanè candidus, & in arte chimicâ exercitatus, probatæ fidei & experientiæ multiplicis.

Regulus est, si intendatur ignis, qui exit, non mercurius.

Zwelferus Cæsareus medicus illustris, in mantissa spagiricâ, mercurium ʒii ejusque præparandi modum proposuit duplicem.

Respondetur 1. viros magnos nonnunquam adducere *Entrepōns.* varias opiniones, non quod adprobent, sed ne ignorare videantur. 2. scripsit excellentissimus memoratus Gramannus, retulisse sibi pro certo Zwelferi amicissimum Breitenwaldum Silesium, eundem Zwelferum nunquam pro suo

C 3

ha-

habuisse, nec eum unquam confecisse. 3. Si quæ simulacra appareant guttarum albicantia, illa debentur floribus $\frac{1}{2}$ ii, scoriis ferri, & regulo $\frac{1}{2}$ ii. Hæc cum mercurio nullum habent commercium, nec postquam effluxerunt in vas recipiens, vagabundo se commendant motu, quin potius ut *fliria*, quæ impexis induruit horrida barbis, firmo stant pede immobiles.

9.

Primarius consultus naturæ ex $\ddot{\sigma}$ io tali methodo sequacem & morigerum promittebat mercurium:

R. reguli $\frac{1}{2}$ ii stellati minutim pulverisati **tibi**,

Θ **♀**ri ante memorii oleo suo adhuc conjuncti,

Θ **♀**ri & * a. $\frac{3}{4}$ ij.

Terantur & misceantur. Affunde

‡ & **□** *aequales partes*,

ad supereminentiam digitii transversi. Misce iterum.

Stent in digestione lenis caloris, in balneo arenæ, vel post fornacem in pyxide cum operculo, quatuor septimanarum spacio. Adde

Θ **♀** *oleosum* a.

In leni calore digerantur dierum xiv. spacio. Post evaporent ad siccitatem. Adde

limaturæ **♂** dimidiā partem.

Pelle ex retortâ per descensum per ollam perforatam in vas recipiens $\triangleright$ frigidâ ex parte repletum. In fundo inventur ex antimonii librâ unâ mercurii $\frac{3}{4}$ v circiter.

Entheosis.

10.

Qui rem attente considerat, advertet, quod resplendens hic fœtus non sit mercurius, sed $\pm$ nii & σ tis regulus.

Donzella in novissimis ad præparationem mercurii ex $\pm$ nio, non recipit $\pm$ nium ignem expertum, sed mineram ex metalli fodinis recenter allatam, faciliorem & obsequentiæ expectans & promittens præparationem.

Hæc

Hæc præparatio nihil probat. Non fit mercurius hic ~~Exīgeōis~~. ex ḡnio, sed ejus minerâ, quæ quò ditiori mineræ mercurii vicinior, eò melior. Id autem tantum abest, ut quicquam probet, ut potius eam sententiam magis destruat. Nam iste mercurius, ita habent verba Gramanni, in epistolarum nostrarum commercio, non fit per materiæ & componentis rationem, sed alienæ &ialis materiæ ei admistæ separationem.

Alii recipiunt & selectum, pulverisatum, illumque pul-
verem inebriant sale ♂ri resoluto, æquali utriusque libræ
proportione.

II.

Exhalet massa ad siccitatem.

Hoc toties repetunt, donec & cum 80 ♂ri in unam coi-
 verit massam.

Post recipiunt ♂ri rubri 4. lib. Pulverisant minutum, at-
 que cum imprægnato & commiscent, tunc totam massam ite-
 rum inebriant 80 ♂, usque dum in liquidiorem abeat pul-
 tem.

Hoc cum factum, massam in ollâ recondunt, cuius
 fundus perforatus est, ejus orificium probè obturant, sup-
 ponunt ampullam v̄ repletam, desuper instant primum leni
 flammâ, deinde Vulcani fræno sensim magis magisque in-
 dulgendo per 24. horarum decursum. In fundo frigefactæ
 ollæ inferius positæ demum ♀ vivum v̄æ immersum repe-
 rires. Hic ♀ ex ḡnio elicitus ac purificatus æquipolle virtu-
 te mercurio ☽is. Etenim & in inferiore suo centro ☽laris
 ut est naturæ, ita necessum est, mercurium hunc ex ☽ eli-
 cito, minimè virtutibus cedere.

Mirum est reperiri, qui talia scribere audeant. Cu- ~~Exīgeōis~~.
 mulantur absurdâ absurdis.

SE.

Sectio (24) 50
III.
DE MERCURIO τὸν ὄγκον τὸν FOSSILIUM.
QUORUNDAM, QUAE SOLVUNTUR HUMIDO
AQUEO ATQUE OLEOSO.

CAPUT I.

*Ex salibus mercurium vivum vago hinc
inde discurrentem motu alii, alii etiam ex
atre promittunt.*

Eminens. **S**uo autem id faciunt periculo. Ex sale extractio haec impossibilis. Ex $\emptyset$ nihil sperari potest per se. Magnetismus in $\emptyset$ & mercurio locum habet. Sæpe atomi in mineris permiscentur, haque in illis occulto junguntur connubio. Vinculo soluto fœderibus ruptis ha relinquunt illas, & sic ex accidente non madefaciens apparet aqua, non perse,

CAPUT II

questionem movebit.

Quamvis de mercurio res videatur desperata, non infructuosum tamen erit inquirere, an aliquibus, an nullis novis virtutibus imbuatur in conjunctione additus metallo mercurius?

Eminens. **A**liquæ qualitates & virtutes à $\odot$, $\mathbb{D}$, &c. ipsi communicari possunt. Perire tamen & illæ rursum possunt & evanescere. Vana ubique spes & inania vota.

CAPUT III
perorationem continet.

UTinam appropinquent tempora, quibus mater scientiarum promisit se venturam, ut majora elucidentur arcana & probabiliora, quam præteritis tribus factum est monachis.

OS (0) 50

